

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Štěpánka Rolniková**, Dějiny umění

Název práce:

Tzv. Špulířská kaple při děkanském kostele v Jindřichově Hradci. Stavební historie a ikonografie sochařské výzdoby

Vedoucí práce: Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Štěpánky Rolnikové se zabývá stavební historií a výzdobou postranní kaple, připojené na severní straně mariánského děkanského kostela v Jindřichově Hradci. Hlavní náplní zadání práce bylo hlubší prozkoumání historických, kulturně-historických a nakonec umělecko-historických souvislostí vzniku výjimečné kroužené klenby, jíž je kaple zastropena. Klenba je výjimečná a jako odborné téma zajímavá nejen kvůli své kompozici z plně kroužených, profilovaných žeber, ale také díky neobvyklému výzdobnému doplňku v podobě terakotových polopostav zvířat, která na návštěvníka shlížejí. V dosavadní odborné literatuře dosud nebyl učiněn dostatečně důsledný pokus o rámcové přiřazení jindřichohradecké klenby ke srovnatelným výkonům v relevantních oblastech. Zdá se navíc, že právě použití plastické výzdoby je zde docela výjimečné. Ačkoliv předkládaný autorčin text jako celek jistě patří k těm lepším studentským výkonům, jako vedoucí práce předesílám, že jsem si při jeho zadání představoval mnohem hlubší ponor do speciální problematiky kroužených kleneb.

Štěpánka Rolniková rozdělila svůj text do tří hlavních částí, když se po reflexi literatury nejprve pustila do stavebního popisu, aby následně největší část práce věnovala rozboru rozmanitých úrovní tzv. Špulířské kaple a na závěr – dle mého mínění – relativně krátce zmínila výše uvedené širší souvislosti podoby stavby a pozadí jejího vzniku. Zmíním několik poznámek, které mohou sloužit také jako podklad pro diskuzi u obhajoby či jako zdůvodnění klasifikace výsledku.

Autorka se v průběhu výkladu relativně brzy a dokonce před samotným detailním rozбором ikonografických motivů v sochařské výzdobě pustila do celkové, téměř ikonologické interpretace kontrastu tří rozměrných, sochařsky utvářených svorníků a geometrické kompozice klenby jako celku. Velmi mě zaujala invence a odvaha, s nimiž autorka k interpretaci přistoupila a oceňuji obecně originální

a přitom uvěřitelný způsob výkladu. Je jen škoda, že při přísně vědeckém hodnocení jejího výkladu by výsledek bohužel neobstál. Ačkoliv je zřejmé, že Rolniková má pro výklad komplexních vizuálních vjemů přirozený cit, pro případnou publikaci, a tím také určité zpřesnění a ukotvení svého výkladu, by jej musela podložit odpovídající speciální literaturou, které však – pokud se nemýlím – v českém prostředí není mnoho. Mrzí mě proto, že v případě navazujícího detailního výkladu ikonografie zvířat a zvířecích příšer, které z klenby vystupují, studentka nevyužila podklady ze specializovaného německého slovníku (LCI), které jsem jí kvůli pandemickému uzavření AK JU poskytnul. Její text by mohl být jistě přesnější a jaksí vědecky kvalitnější. Navazující kapitola o malířské výzdobě kaple, která pochází ze závěru 19. století, by měla v textu jako celku své místo pouze v případě, pokud by se nějakým způsobem vztahovala k původní pozdně gotické výzdobě, což z autorčina textu není zřejmé, resp. dnešní podoba je skutečně pouze novotvarem. Zde autorka bohužel zabředla do úrovně průvodcovské literatury. Podobě tomu je i v případě odstavců o současném vzhledu hlavního oltáře, jehož velké části pochází z 19. století. Je chvályhodné, že Rolniková vzala v potaz také tzv. Jirsovu madonu se znakem rodiny Beranů, dnes uloženou ve sbírkách AJG, a původně tedy nejspíše náležící k výzdobě kaple, v případě jejího hypotetického původního umístění nicméně bohužel neprokázala podobnou tvůrčí invenci jako na poli interpretace zmíněných svorníků. Poslední moje největší výtky se týká závěrečných kapitol celé práce, v nichž mi schází přeci jen poněkud hlubší ponor do problematiky kroužených kleneb, jejich autorství a přenosu forem, stejně jako otázky po využití terakotových zvířecích polopostav přímo v klenbě. Podobných příkladů neznám mnoho a doufal jsem, že pokud zadáním práce bylo právě hledání srovnatelných paralel a případně návrh toho, proč se výjimečná forma výzdoby objevuje právě v hradecké soukromé kapli a jak se sem dostala, pak autorka bude mít při monotematickém zadání BP prostor výše zmíněné otázky řešit. Snad také díky omezenému přístupu do knihoven v závěrečné fázi psaní práce zůstaly tyto části práce poněkud na povrchu.

Na základě výše zmíněných připomínek bohužel nemohu předkládanou práci hodnotit nejvyšším stupněm, jinak kvalitní text však přirozeně **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 2. června 2020

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl/a
--------------------	---------	-------------	-------	-------------